

Sähköfoililautailu vaatii hyvää tasapainoa ja kehittää syviä lihaksia, mikä on erityisen hyödyllistä ikääntyville ihmisille. Timo Martikainen ei koe että laji olisi erityisen raskas – niin kauan kun ajetaan hitaammin.

NIMI: Timo Martikainen
SYNTYNYT: 1950, Helsinki
URA: Itseoppinut pronssinvalaja ja lasimuotoilija. Vedenalainen kullankaivaja. Lapinkävijä.
MOTTO: "Tyyli on tärkein"

Timo Martikainen

Hopeasurffari

Timo Martikainen aloitti eFoilingin kypsässä 70 vuoden iässä. Martikaiselle uuden lajin viehätys piilee mahdollisuudessa kehittyä ja löytää mielenrauhaa.

Teksti ja kuvat **FREDRIK ERIKSSON**

Näky on kiehtova ja futuristinen. Sähkömootorilla varustettu foilaava surffilauta on todennäköisesti yksi omaperäisimmistä kulkuvälineistä, joita sähköbuumi on tuonut mukanaan. Kuljettaja seisoo vakaasti laudalla, joka leijuu veden pinnan yläpuolella korkeimmillaan yli puolen metrin korkeudessa. Laudan alla on pitkä evä, joka päättyy kahteen vedenalaiseen siivekkeeseen. Siivekkeiden lisäksi pinnan alla on pieni potkuri. Rakenne itsessään ei ole uusi. Hydrofoil-teknoologiaan, joka käyttää foileja laudan nostamiseen veden pinnan yläpuolelle, törmää nykyään yhä useammin myös moottori- ja purjeveneissä.

Jos menopeli on erikoinen, paljastuu sen kuljettajakin yllättäväksi. Moni voisi helposti kuvitella, että ikämies valitsisi ajanvietteekseen jonkun rauhallisemman harrastuksen, kuten ristikoiden ratkomisen tai perjantaisen kahvibingon. Mutta nyt Helsingin Lapinlahden tyynessä vedessä liitelee **Timo Martikainen**, joka innostui eFoilingista kypsässä 70 vuoden iässä.

Muotoilijana ja lasitaiteilijana työskentelevällä Martikaisella on työhuone Lapinlahden entisen sairaalan tiloissa. Sattumoisin sairaalan pihapiirissä toimii myös sähkölautoja myyvä ja vuokraava yritys, jonka omistajiin Martikainen on ajan saatossa tutustunut.

– Myymälän kaverit valitsivat minut kaupan maskotiksi, kun mä olen niin iäkäs, Martikainen hymyilee huilatessaan rantavedessä kierrosten lomassa.

Nojatuolipyöriä ja telttasaunoja

Martikainen on monille helsinkiläisille tuttu hahmo, sillä hänet on nähty jo vuosikymmenten ajan kruisaamassa stadin fillaribaanoilla niin sanotuilla nojatuolipyörillä. Ensimmäisen nojatuolipyöränsä hän hitsasi itse kasaan vanhasta Joposta.

Mies saattaa olla tuttu hahmo myös niille pääkaupungissa asuville, jotka arvostavat telttasaunan rentoa tunnelmaa. Martikainen on tunnettu hippiliikkeen ja punkkariaatteen kannattaja, joka on pyörittänyt yleisiä telttasaunoja eri puolilla kaupunkia. Ihmiset ovat voineet nauttia Martikaisen saunan lämmöstä ja yhteisöllisestä ilmapiiristä ainakin Lapinlahden sairaalan puutarhassa sekä Suomenlinnassa.

Mennään sivuttain

Martikaisen taustaan nähden ei ole yllätys, että myös rullalautailu on hänelle rakas laji, eFoilingin ohella. Sivuttain liikkuminen on aina ollut suosittua alakulttuurissa. Martikainen aloitti tämänkin lajin vasta myöhemmällä iällä, kuudenkymmenen ikävuoden paremalla puolella. Kuten eFoiling, myös rullalautailu edellyttää hyvää tasapainoa >>

USA on eFoilingin mahtimaa

eFoiling on suosittu harrastus monissa maissa ympäri maailmaa, kuten Australiassa, Uudessa-Seelannissa, Ranskassa ja Espanjassa. Lajin suurin harrastajamäärä lienee kuitenkin Yhdysvalloissa, vaikka tarkkaa lukumäärää ei olekaan dokumentoitu. Harrastajamäärän kasvu näkyy vuokraustoimintojen, koulutuskeskusten ja tapahtumien lisääntymisenä.

Yhdysvalloissa eFoilingia harrastetaan runsaasti kohteissa, joissa on suotuisat olosuhteet vesiharrastuksille, niin järvi- kuin rannikkoalueillaakin. Erityisen suosittu laji on suurissa rannikko-kaupungeissa, esimerkkeinä maan itärannikolla sijaitsevat Miami Beach ja Key Biscayne. Myös länsirannikolla Los Angelesissa on useita paikkoja, joissa eFoiling on suosittua. Malibu on erityisen tunnettu suurista harrastajamääristään. Esimerkiksi Zuma Beachin ja Westward Beachin alueet Malibussa tarjoavat tilaa ja hyvät olosuhteet tälle urheilulle. Los Angelesin piirikunnista myös Santa Monica Beach on suosittu kohde, joka houkuttelee monenlaisia vesiuurheilun harrastajia.

Myös Euroopassa harrastetaan eFoilingia. Välimeren kohteet, kuten Nizza, Cannes, Amalfin rannikko ja Sardinia, erityisesti Porto Cervo ja Costa Smeralda, ovat suosittuja kohteita eFoilaajille. Sisävesistä varsinkin Genevenjärvi houkuttelee lajin harrastajia. Myös pohjoisempaa, kuten Tukholman saaristosta, löytyy runsaasti eFoilaajia. Helsingissä eFoilingiin pääsee parhaiten tutustumaan Lapinlahdessa.

ja kehittää sitä entisestään. Myöhemmin Martikainen on ottanut haltuun myös lumilautailun, joka vaatii samankaltaisia taitoja ja tarjoaa samanlaisia haasteita kuin rullalautailu ja eFoiling.

– Skeittaamisen aloitin ehkä yhdeksän vuotta sitten. Se on totta kai kehittänyt jonkin verran tasapainoa. Toissa talvena ryhdyin opettelemaan lumilautailua, halusin opetella myös vastaavan talvi-harrastuksen, toteaa Martikainen.

Eivätkä Martikaisen lauta-asiat tähän lopu.

– Tänä kesänä olisi tarkoitus opetella wingfoilaamista. Siinä lauta on samanlainen kuin eFoilissa, mutta sen sijaan että laudassa on raskas akusto ja sähkömoottori, se kulkee käsissä pidettävän siipipurjeen voimin eteenpäin, kertoo Martikainen.

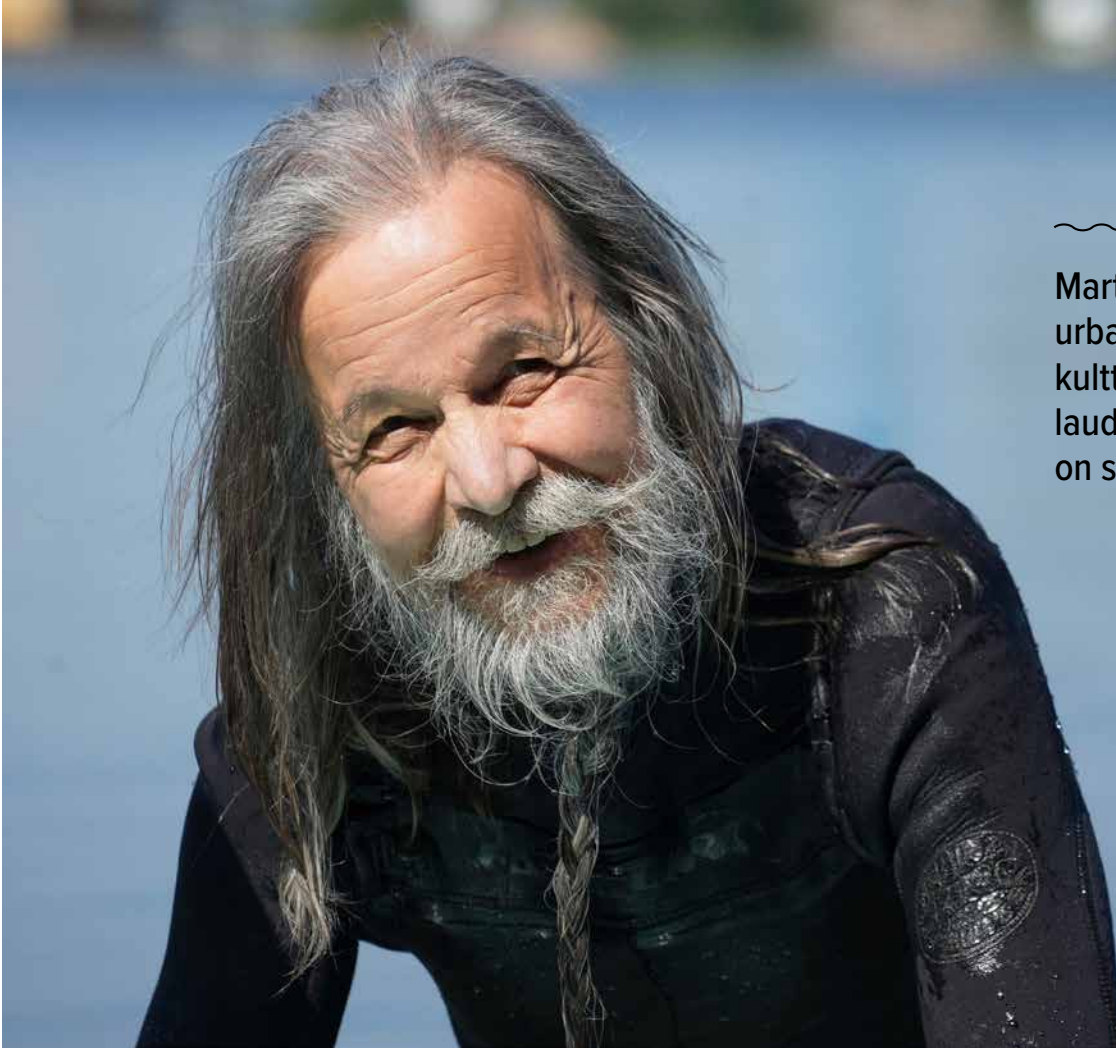
Turvallisuus edellä

Sähköfoilaamisessa on omat vaaransa. Nopeimmat laudat kulkevat noin 50 kilometriä – eli reilusti yli 30 solmua – tunnissa. Tällaisissa vauhdeissa vedenpinta muuttuu varsin kovaksi. Siksi pannuttaminen, eli kaatuminen, voi aiheuttaa rumaa jälkeä. Laudat ovat myös melko painavia: pelkkä lauta painaa noin 15 kiloa ja sen uumeniin kytkettävä akku toisen mokoman. Lisäksi on otettava huomioon, että foilin ja sen varren reunat on suunniteltu mahdollisimman hydrodynaamisiksi, mikä selkokielellä tarkoittaa, että ne ovat erittäin teräviä.

– Minulla on aina kypärä päässä, kun olemme liikkeellä usean lautailijan kanssa, Martikainen kertoo. Laudan langaton kaukohallintalaite, tai kaasukahva, toimii myös hätäkatkaisimena. Kun kauko-

eFoillaudan kantosiipiteknikka perustuu laudan pohjasta lähtevään pitkään evään, jonka päässä on kaksi siipeä ja potkuri. Sähkömoottorin irrotettava akku on piilotettu laudan sisään.

Martikainen edustaa urbaania vaihtoehtokulttuuria, jossa laudalla liikkuminen on suosittua.

hallintalaite joutuu veden alle, laudan moottori sammuu itsestään.

Mutta on eFoilingissa myös omat terveyttä edistävät vaikutuksensa. Lääkärit ovat yksimielisiä siitä, että iän lisääntyessä on tärkeää harjoittaa nimenomaan tasapainoa monestakin syystä. Yksi keskeinen syy on syvien lihasten kehittäminen.

– Ehdottomasti. Tosin en koe, että eFoiling olisi fyysisesti erityisen rankkaa niin kauan kun kruisailaan, eli ajetaan hitaammin. Silloin se on lähinnä sellaista laudalla seisomista. Mutta heti kun ajetaan nopeammin, rasitus moninkertaistuu, Martikainen kertoo.

Myös kovemmassa kelissä ajamisessa on raskasta.

– Toisinaan olen ajanut metrin korkeissa aalloissa, ja se edellyttää tiettyä skarppaamista.

Kisoissa

Harrastajamäärät ovat Suomessa vielä melko pienet, mikä johtunee pääasiassa eFoil-lautojen korkeista hinnoista.

Netti on pullollaan halpiskopioita, jotka maksavat nekin jopa 6 000–7 000 euroa. Jos kuitenkin haluaa hyvän ja luotettavan laudan, johon saa tarvittaessa varaosia ja huoltopalveluja, on lyötävä vielä enemmän pätäkkää tiskiinkin. Näiden lautojen hinta nousee nimittäin jo lähes 15 000 euroon.

Pienistä harrastajamääristä huolimatta lajissa on järjestetty kisoja myös Suomessa. Vaikka Martikaisella ei ole omaa lautta, se ei ole estänyt häntä osallistumasta kilpailuihin jo neljänä vuotena.

– Aikaisemmin eFoil-kisat järjestettiin Race WKND -moottorivenekisojen yhteydessä. Mutta kun moottorivenekansa ei kiinnostunut tippaakaan meidän foilikisoista, järjestelystä luovuttiin.

Sittemmin eFoilaajat ovat kerääntyneet kisailemaan Porkkalanniemellä. Kahtena edellisvuotena järjestettyihin epävirallisiin SM-kisoihin on osallistunut 6–7 kilpailijaa.

– Tulostaulukoissa olen roikkunut häntäpäässä. Harjoitustunnit tuppaavat

jäämään aika vähiin, kun ei ole omaa lautta käytössä. Mutta eipä tuo haittaa, hauskinda on osallistuminen.

Zen-henkeä ja tiukkaa mutkittelua

– Lautaillessa menee sellaiseen Zen-tilaan, kun kaikessa hiljaisuudessa liitelee yksikseen vedenpinnan yläpuolella. Se antaa aikaa ja mahdollisuuden ajatella asioita, Martikainen kuvailee mikä häntä eFoilingissa kiehtoo.

Laji on suotuisan oppimiskäyränsä puolesta ilmeisen koukuttava. Aloittelijalle se tarjoaa nopeasti onnistumisen tunteita.

– Laudalla oppii ajamaan alle puolella tunnissa. Sen jälkeen, kun haluaa oppia tekemään esimerkiksi jyrkempiä mutkia, hommasta tulee vähän haastavampaa. Olen viime aikoina oppinut tekemään yhä tiukempia kurveja selkäpuolelle. Se on jännä fiilis, kun laudan reuna viistää vettä ja luulee jo kaatuvansa, mutta kaasua lisäämällä onnistuu oikaisemaan itsensä, Martikainen päättää. ●